

RP 178/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 2 och 4 § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen ändras. Det föreslås att elbeskattningens struktur ändras så att den lägre skattenivån, enligt skatteklass II, ska omfatta inte bara den elström som förbrukas i industri, gruvdrift och jordbruk utan också den som förbrukas i datorhallar. För att datorhallsverksamhet ska berättiga till sänkt skatt ska den vara en del av verksamhetsutövarens huvudsakliga affärsverksamhet och datorhallen ska dessutom ha en total effekt på minst fem me-

gawatt. Beroende på hur mycket datorhallsverksamheten expanderar innebär ändringen ett årligt skattestöd på uppskattningsvis 10 miljoner euro till datorhallarna under de första åren som stödet är i bruk.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2014, förutsatt att kommissionen godkänner den inom sitt förfarande i fråga om statliga stöd.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Nationell lagstiftning	3
1.2 Lagstiftningen i EU och beskattningen av elström i Sverige	3
2 MÅLSÄTTNING OCH FÖRESLAGNA ÄNDRINGAR	4
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	5
3.1 Ekonomiska konsekvenser	5
3.2 Konsekvenser för miljön	5
3.3 Konsekvenser för myndigheterna	6
3.4 Samhälleliga konsekvenser	6
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	6
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	6
DETALJMOTIVERING	6
1 LAGFÖRSLAG	6
2 IKRAFTTRÄDANDE	7
LAGFÖRSLAG	8
Lag om ändring av 2 och 4 § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen .	8
BILAGA	9
PARALLELLTEXT	9
Lag om ändring av 2 och 4 § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen .	9

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Nationell lagstiftning

Enligt lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996), nedan elskattelagen, tas det ut en fiskal energiskatt för elström. Elskatten tas ut för alla former av elström oavsett produktionssätt. Skatten baseras därmed inte på kol- eller energiinnehållet i de bränslen som används för elproduktionen. För elström tas det i samband med punktbeskattningen ut en försörjningsberedskapsavgift på 0,013 cent per kilowattimme.

Skattenivåerna för elström anges i skattetablell 2 i bilagan till elskattelagen. Skatten är graderad i två skatteklasser.

Enligt skatteklass I är skatten 1,69 cent per kilowattimme, och enligt skatteklass II är den 0,69 cent per kilowattimme. I anknnytning till budgetpropositionen för 2014 har regeringen lämnat en proposition (RP 110/2013 rd), där det föreslås att skatten i skatteklass I ska höjas till 1,89 cent per kilowattimme från ingången av 2014. Punktskatt enligt skatteklass I tas ut för elström som används exempelvis i hushållen, inom servicefunktioner, den offentliga sektorn och jord- och skogsbruket samt vid byggande.

Enligt 4 § 2 mom. i elskattelagen omfattas den elström som används i industri av den lägre skattenivån enligt skatteklass II. Med industri avses i elskattelagen brytning av mineraler samt industriell tillverkning och förädling av varor. Med industri jämföras vid elbeskattningen dessutom yrkesmässig växt- och husodling. Industri, dvs. egentlig tillverkning och förädling av varor, definieras närmare enligt den näringsgrensindelning som Statistikcentralen fastställt 1995. Orsaken till att den graderade beskattningen togs i bruk 1997 var att den finländska exportindustrin hade fått sämre förmåga att konkurrera internationellt i och med att elskatten hade höjts.

Punktskatten på elström betalas när elström överläts från elnätet till förbrukning. Skattskyldig är då den nätinnehavare som överläter elström till användaren med skatt enligt skatteklass I eller II. För att elström ska levereras enligt den lägre skatteklassen ska elan-

vändaren lämna nätinnehavaren en skriftlig försäkran om att elanvändaren omfattas av skatteklass II. Enligt 4 § 2 mom. i elskattelagen ska elström enligt den lägre skatteklassen dessutom kunna mätas separat vid leveransen till förbrukningsstället.

Den lägre skattesatsen för elström innebär med nuvarande skattenivåer ca 380 miljoner och från ingången av 2014 ca 465 miljoner i skattestöd till industrin jämfört med övriga elförbrukare.

1.2 Lagstiftningen i EU och beskattningen av elström i Sverige

Bestämmelser om energibeskattningen finns i rådets direktiv 2003/96/EG om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, nedan energiskattedirektivet. Det möjliggör en lägre beskattning av den energi som används i näringsverksamhet jämfört med i hushåll. Ett villkor för att ta i bruk den lägre beskattningen är att minimiskattenivåerna i energiskattedirektivet följs. Minimiskattenivån för elström som används i näringsverksamhet är enligt energiskattedirektivet 0,05 cent per kilowattimme.

Bestämmelserna i artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt begränsar användningen av statliga stödåtgärder såsom direkta stöd eller skatteåterbärningar som finanspolitiskt instrument. Trots att energiskattedirektivet möjliggör stödjande av näringslivet på ovannämnda sätt, t.ex. genom en sänkt skattenivå för elström jämfört med den nivå som gäller för hushåll, ska stödåtgärder som riktas till näringslivet bedömas utifrån EU:s bestämmelser om statligt stöd och skattediskriminering.

Enligt huvudregeln ska åtgärder som kan anses som statligt stöd anmälas till kommissionen innan de tas i bruk. Syftet med förhandsanmälningsförfarandet är att säkerställa att stöden är förenliga med den gemensamma marknaden, och en stödåtgärd kan inte tas i bruk innan kommissionen har godkänt stödsystemet. I vissa fall med statligt stöd finns det en möjlighet att använda ett förenklat för-

farande i enlighet med kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget, nedan allmänna gruppundantagsförordningen. Enligt artikel 25 i förordningen är miljöstöddordningar i form av nedsättning av miljöskatter som uppfyller villkoren i energiskattedirektivet förenliga med den gemensamma marknaden. De undantas från skyldigheten till förhandsanmälan, om mottagarna av stödet betalar skatt åtminstone enligt den minimiskattenivå som fastställs i energiskattedirektivet. De stöd som hör till allmänna gruppundantagsförordningens tillämpningsområde är statliga stöd som årligen anmäls och rapporteras i efterhand till kommissionen. Ett sådant stödprogram får vara i kraft i högst tio år.

I Sverige behandlas datorhallsverksamhet på samma sätt som i Finland, dvs. som en verksamhet inom servicesektorn, och den är därmed inte berättigad till den lägre skattesats som tillämpas på den elström som används t.ex. av industrin. Beroende på valutakursen är skatten på den elström som förbrukas i datorhallarna i Sverige för närvarande ca 0,5 cent per kilowattimme högre än i Finland. I och med den föreslagna sänkningen av skatten på el för datorhallar kommer skillnaden troligen att vara ca 1,5 cent per kilowattimme till Finlands fördel, förutsatt att Sverige inte inför några skattelättnader för datorhallar.

2 Målsättning och föreslagna ändringar

I propositionen föreslås det att punktskatten för den elström som används av datorhallar sänks till nivån enligt skatteklass II.

Datorhallsverksamhet är en ny, internationell affärsverksamhet, där också amerikanska, ryska och asiatiska aktörer försöker slå sig in på marknaden. Branschen ses som ett betydelsefullt tillväxtunderlag för utvecklingen av informations- och kommunikationstekniksektorn, nedan IKT-sektorn. Om europeiska aktörer vill vara med och dra nytta av dessa möjligheter till affärsverksamhet, måste branschens aktörer erbjudas jämlika

verksamhetsförutsättningar sett till den internationella konkurrensen. Elpriset är en central faktor i denna bransch.

I datorhallar behövs energi speciellt för kylningen, vilket innebär att Finlands svala klimat erbjuder en möjlighet till energieffektiva lösningar i synnerhet för stora enheter. Stora enheter möjliggör tekniska lösningar av bättre kvalitet. Koncentration till stora enheter minskar också energiförlusterna (elförlusterna), eftersom konversionspunkterna (spänningsnivån och transformatorerna) och reservkraftsaggregaten förenas.

Datorhallsverksamhet är mycket energiintensiv, eftersom cirka hälften av kostnaderna för sådan verksamhet utgörs av elpriset. En lägre skattesats för elström skulle sporra många företag med verksamhet i Finland att utveckla sin verksamhet och etablera datorhallar i en verksamhetsmiljö där de sammanlagda förutsättningarna för datorhallsverksamhet är goda.

Inom IKT-sektorn i Finland pågår för närvarande en kraftig strukturförändring. Finlands regering strävar på många sätt efter att stärka branschen och dess sysselsättningsmöjligheter. En åtgärd är att förbättra företagsklimatet för datorhallar, som utgör grundläggande infrastruktur för den digitala ekonomin. En sänkning av punktskatten på elström för datorhallar till skatteklass II främjar möjligheten för datorhallsföretag i Finland att utvidga datorhallsfunktionerna. En sänkning främjar också nya datorhallsaktörers etablering i Finland. Ökade investeringar i datorhallsverksamhet kan också öka sysselsättningen i byggnadsbranschen och i små och medelstora företag som tillhandahåller tekniska tjänster.

Ett mål med skattelättnaden är att främja en utveckling som leder till bättre energieffektivitet för datorhallarna och ett mindre koldioxidavtryck. Det vore därför motiverat att stödja stora enheter och rikta skatteeffekten endast till företag som bedriver datorhallsverksamhet som sin huvudsakliga affärsverksamhet. Detta skulle främja koncentrationen av datorhallsverksamhet till stora enheter.

Enligt undersökningen Konesalit Suomessa 2012, som genomförts av MarketVisio Gartner finns det ca 2 800 lokaler i Finland som kan räknas som datorhallar. Av dessa har fem

en kapacitet på över fem megawatt, 23 en kapacitet på 1,25–5 megawatt, 92 en kapacitet på 0,35 megawatt och ca 2 700 en kapacitet på under 0,1 megawatt. Datorhallarnas sammanlagda elförbrukning uppskattas till knappt 90 000 kilowatt år 2013. För närvarande beräknas datorhallar med en kapacitet på över fem megawatt förbruka över hälften av alla datorhallars sammanlagda elförbrukning. I framtiden uppskattas de stora aktörernas andel av totalförbrukningen öka ytterligare.

I propositionen föreslås det att endast datorhallar med en effekt på över fem megawatt ska få köpa elström som beskattas enligt skatteklass II. Det är uppenbart att datorhallar med sådan effekt innehåser av aktörer som producerar datorhalls- och it-tjänster för sina kunder som en del av sin huvudsakliga affärsverksamhet. I praktiken kommer skattestödet att riktas till stora aktörer med internationell verksamhet, och dessa får bättre verksamhetsförutsättningar genom skattelättnaden.

Den föreslagna effektgränsen på fem megawatt utestänger klart små datorhallar och interna hallar avsedda för företags eget bruk. De når i allmänhet inte upp till samma nivå som de större datorhallarna i fråga om energieffektivitet.

Att utestänga små datorhallar från skattelättnaden är också administrativt sett motiverat på grund av att den praktiska tillämpningen vore komplicerad. Det skulle vara svårt att för beskattningen på ett tillförlitligt sätt utreda hur mycket elström det i olika fastigheter har använts enbart till datorhallsverksamheten. En begränsning av skattestödet på det sätt som föreslås är motiverat som ett sätt att minska det administrativa arbetet både för myndigheterna och de elnätsbolag som är skattskyldiga.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Storleken på det föreslagna elskattestödet är 1,2 cent per kilowattimme från ingången av 2014. En sänkning av punktskatten på den elström som används av datorhallar minskar

statens årsintäkter från punktskatten på elström med ca 10 miljoner euro år 2014, eftersom sänkningen i praktiken gäller den nuvarande datorhallskapaciteten (80 megawatt). Skatteutfallet från punktskatten på elström beräknas till totalt drygt 900 miljoner euro år 2014.

I och med ibrukttagandet av eventuella nya datorhallar och beroende på hur stor ökningen av datorhallsverksamheten blir (enligt uppskattning 180–280 megawatt) leder en sänkning av skattenivån för den elström som datorhallarna använder till skatteklass II i fortsättningen till att statens årliga inkomster från punktskatten på elström minskar med uppskattningsvis ca 1930 miljoner euro. Elskattestödet till näringslivet beräknas öka till ca 480500 miljoner euro per år.

De datorhallar som avses i propositionen får enligt förslaget ett skattestöd motsvarande 1,2 cent per kilowattimme för den el som de förbrukar.

För ett datorhallsföretag med en total effekt på t.ex. 10 megawatt betyder den föreslagna skattelättnaden på 1,2 cent per kilowattimme ett skattestöd på cirka en miljon euro per år.

3.2 Konsekvenser för miljön

En utvidgning av den lägre skatteklassen för elström till att omfatta den elström som används av datorhallar och därmed en lättnad av deras skattebörda minskar energibesparingsens styrande effekt när det gäller att sporra till energieffektivitet och energibesparing inom den sektor som inte omfattas av utsläppshandeln. En konsekvens av ändringen är att storleken på skattestöd som är skadliga för miljön ökar.

En begränsning av den föreslagna skattelättnaden till stora datorhallar med en effekt på över fem megawatt säkerställer däremot främjandet av energieffektivitetsmålen, eftersom man i större enheter i praktiken uppnår en högre energieffektivitet. Finland är ett av världens ledande länder i fråga om många energibesparingsåtgärder och effektiv energianvändning. Genom att tillämpa kunnandet inom energieffektivitet på datorhallar kan man därmed nå ännu miljövänligare lösningar än tidigare. Datorhallsverksamhet i Europa

främjar energieffektivitetsmålen och minskar även de globala koldioxidutsläppen genom att nivån på miljöskyddet och miljöskyddskraven är högre i Europa.

Datorhallar är mycket elintensiva. Det ökade årliga behovet av el till nya anläggningar beräknas variera mellan 1,5 och 3 terawattimmar beroende på hur många nya datorhallar som placeras i Finland. Den uppskattade elförbrukningen motsvarar den årliga elförbrukningen för två eller tre större pappersfabriker.

Den ökade elförbrukningens konsekvenser i fråga om utsläpp blir dock små, eftersom ökningen i elförbrukning på den gemensamma nordiska elmarknaden blir marginell. Det kommer att skapas mycket utsläppsfri ny produktionskapacitet för el under de närmaste åren i Finland och de övriga nordiska länderna.

Datorhallarnas energiförbrukning gör i viss mån målen i fråga om förnybara energikällor stramare men äventyrar inte de mål som det har planerats att energibranschen i Finland ska uppnå till år 2020.

3.3 Konsekvenser för myndigheterna

Under de närmaste åren kan det i Finland finnas uppskattningsvis 10–20 datorhallar som omfattas av skattestödet.

Skattelättnaden för datorhallarna ökar antalet företag som får skattestöd och orsakar därmed en del administrativa kostnader samt datasystemskostnader av engångsnatur.

3.4 Samhälleliga konsekvenser

Den föreslagna åtgärden gör Finland mera attraktivt som placeringsort för datorhallar och utgör därmed en kanal i förnyandet av Finlands industriella struktur och en grund för nya modeller för näringsverksamhet.

Dessutom är nya datorhallar betydande byggnadsinvesteringar, och under byggandet ger de också betydande sysselsättningseffekter. Under den egentliga datorhallsverksamheten är sysselsättningseffekten relativt liten och gäller främst service, underhåll och tillsyn av anläggningarna.

Den föreslagna skatteändringen lättar på beskattningen inom den sektor som inte omfattas av utsläppshandeln och ökar elförbrukningen inom sektorn.

4 Beredningen av propositionen

Förslagen i propositionen baseras på de riktlinjer som finanspolitiska ministerutskottet drog upp våren 2013.

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med arbets- och näringsministeriet och Tullen.

Med anledning av det föreslagna skattestödet har det gjorts en anmälan om statligt stöd till kommissionen. Ärendet är ännu under behandling vid kommissionen.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

2 §. I paragrafen anges de definitioner som används i elskattelagen. Det föreslås att det till paragrafen fogas en definition av en datorhall som är berättigad till lägre punktskatt på elström. Med datorhall avses enligt förslaget ett datacenter där det finns it-utrustning och reserv- och skyddssystem för

denna utrustning. It-utrustningen består av servrar, lagringssystem och utrustning för datakommunikation. It-utrustningens uppgifter hör samman med tjänster i anslutning till datakommunikation, säkerhetskopiering och lagringskapacitet.

Datorhallsverksamheten ska vara verksamhetsutövarens huvudsakliga affärsverksamhet eller i väsentlig grad hör samman med den-

nas huvudsakliga affärsverksamhet. En datorhall ska enligt förslaget förbruka en total effekt på minst fem megawatt. Med en datorhalls totala effekt avses alltså inte en datorhalls planerade, potentiella effekt, om den effekten inte i själva verket förbrukas av datorhallsverksamheten. Till en datorhalls totala effekt räknas förutom den effekt som förbrukas av de egentliga serverna i datorhallen också den sammanlagda effekt som förbrukas av anordningar och aggregat som direkt stöder servernas funktion. Anordningar som direkt stöder servernas funktion är t.ex. datorhallens kylsystem inklusive pumpar samt belysning och säkerhetsanordningar. Också övrig elektrisk effekt som behövs för själva datorhallen räknas med i den totala effekten. Den som bedriver datorhallsverksamhet ska vid behov kunna lägga fram en tillförlitlig utredning för Tullen över den totala effekt som förbrukas av datorhallen.

Den lägre skatteklassen ska enligt förslaget inte tillämpas på datorhallsverksamhet som endast är en stödfunktion för ett företags huvudsakliga affärsverksamhet, även om företagets datorhall har en total effekt på över fem megawatt. Exempelvis företag inom handelsbranschen och företag som tillhandahåller finansieringstjänster har datorhallar som är avsedda för eget bruk och som i allmänhet är mindre än så. Med begränsningen vill man betona verksamhetens jämförbarhet med industri och dess tillväxt- och utvecklingsmöjligheter som egen självständig bransch.

Typisk datorhallsverksamhet är t.ex. molnbaserade tjänster för dokumenthantering, e-post och externa databaser (såsom bilder, videor och kartor) samt olika lösningar för företags kundhanteringssystem. Produktionen av datorhallstjänsterna kan vara företagsspecifik eller samlokaliserad (co-location), vilket innebär att aktören erbjuder sina kunder en kostnads- och ekoeffektiv datorhallsmiljö koncentrerad till ett ställe.

4 §. I paragrafen finns bestämmelser om vilka skattenivåer som ska tillämpas. I 2 mom. föreskrivs det om de funktioner som elström kan anskaffas och användas till enligt skatteklass II i skattetabell 2. I propositionen föreslås det att datorhallar ska fogas till den grupp funktioner som är berättigad till lägre skattenivå. Skatteklass II ska enligt förslaget tillämpas på den elström som används för de egentliga serverna i datorhallen och de anordningar och aggregat som direkt stöder servernas funktion. Därmed omfattas t.ex. också den elström som används för datorhallens kylsystem av den lägre skattesatsen. Till övriga delar föreslås det inga ändringar i beskattningen av elström i denna proposition.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2014, förutsatt att kommissionens behandling i fråga om statligt stöd har avslutats.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av 2 och 4 § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996) 4 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1400/2010, och
fogas till 2 §, sådan den lyder i lag 1306/2007, en ny 6 a-punkt som följer:

2 §

I denna lag avses med

6 a) datorhall ett datacenter med en sammanlagd effekt på över fem megawatt, där ett företag bedriver informationstjänstverksamhet, informationsbehandling, uthyrning av serverutrymme och därtill hörande tjänster som sin huvudsakliga näringsverksamhet;

4 §

Skatt enligt skatteklass II i skattetabell 2 betalas för elström som används i industri eller datorhallar och som vid leveransen kan mätas separat. För övrig elström betalas skatt enligt skatteklass I.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 7 november 2013

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Finansminister *Jutta Urpilainen*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av 2 och 4 § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996) 4 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1400/2010, och
fogas till 2 §, sådan den lyder i lag 1306/2007, en ny 6 a-punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §
I denna lag avses med

2 §
I denna lag avses med

6 a) datorhall ett datacenter med en sammanlagd effekt på över fem megawatt, där ett företag bedriver informationstjänstverksamhet, informationsbehandling, uthyrning av serverutrymme och därtill hörande tjänster som sin huvudsakliga näringsverksamhet;

4 §

Skatt enligt skatteklass II i skattetabell 2 betalas för elström som används i industri och som vid leveransen kan mätas separat. För övrig elström betalas skatt enligt skatteklass I.

4 §

Skatt enligt skatteklass II i skattetabell 2 betalas för elström som används i industri *eller datorhallar* och som vid leveransen kan mätas separat. För övrig elström betalas skatt enligt skatteklass I.

Denna lag träder i kraft den 20 .